

Отримано: 10 грудня 2021 р.

Прорецензовано: 16 грудня 2021 р.

Прийнято до друку: 17 грудня 2021 р.

e-mail: inattalia@gmail.com

sytnykilona@gmail.com

DOI: 10.25264/2519-2558-2021-12(80)-47-51

Ісаєва Н. С., Ситник І. В. До проблеми виділення базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу: аналітичний огляд наукових праць. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 12(80). С. 47–51.

УДК: 811.581

Ісаєва Наталя Станіславівна,
доктор філологічних наук, доцент,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Ситник Ілона Василівна,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ДО ПРОБЛЕМИ ВИДІЛЕННЯ БАЗОВОЇ ЛЕКСИКИ КИТАЙСЬКОМОВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ: АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Стаття присвячена дослідженню сутності поняття «базова лексика» китайськомовного педагогічного дискурсу. На основі напрацювань у межах мовознавства, психолінгвістики, лінгводидактики, методики навчання іноземних мов, глотохронології автори виділяють поняття на позначення обмеженого за певними критеріями списку слів – базова лексика – і визначають його як основний словниковий запас, перелік найуживаніших слів, необхідний для спілкування на певному етапі вивчення іноземної мови. Розглянуто та узагальнено досвід виокремлення базової лексики. З'ясовано, що абсолютна більшість зарубіжних, вітчизняних та китайських укладачів мінімізованих словників, зокрема лексичних мінімумів та словників базової лексики для викладання іноземної, використовує критерій частотності.

Ключові слова: базова лексика, китайська мова, педагогічний дискурс, частотність.

Natalia S. Isaeva,
Doctor of Philology, Associate Professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Iлона V. Sytnyk,
Taras Shevchenko National University of Kyiv

TO THE PROBLEM OF BASIC LEXIS OF CHINESE PEDAGOGICAL DISCOURSE DETERMINATION: ANALYTICAL REVIEW OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS

The present paper aims to define the term «basic lexis» of Chinese pedagogical discourse. We identify pedagogical discourse as a systematic process of interaction between speakers within the pedagogical situation, where participants use extralinguistic, pragmalinguistic and linguistic sign systems. The basis of pedagogical discourse, as we understand, is the text. Pedagogical discourse as a unit of speech level under certain conditions unfolds around a static formation with a complete and established form – the text, as a unit of language level. The word most clearly manifests its functions as a lexical unit of language only in text. The word is the central functional and structural unit of the language system; all other language units are somehow connected with the word. A recent review of literature on the topic found that there is no clear definition of «basic lexis». Given that our definition of «basic lexis» is based on the results from such analyses. The authors' definition of «basic lexis» is proposed. The term is explained by the authors as the core vocabulary, a list of the most commonly used words necessary for learning languages on different levels. The recent researches on determining the list of word that is considered as «basic lexis» are presented and analyzed. It has been pointed out that frequency is considered to be the main criteria in the process of determining the list of basic lexis.

Key words: basic lexis, Chinese language, pedagogical discourse, frequency.

Постановка проблеми. На цей час в Україні немає теоретично обґрунтованих і стандартизованих та нормативно затверджених списків базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу, які були б рекомендовані як основа для складання вітчизняних підручників і навчальних посібників різних рівнів. Відтак проблемним аспектом сучасної лінгвістичної синології в Україні є визначення чітких критеріїв виокремлення відповідної лексики з перспективою їх практичного застосування.

Актуальність дослідження полягає в нагальній необхідності обґрунтування критеріїв виділення базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу та складання відповідного списку з метою створення лексичного корпусу майбутніх навчальних матеріалів з китайської мови для українських студентів.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями визначається у необхідності огляду і критичного узагальнення досягнень китайських лінгвістів у дослідженні базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема укладання обмеженого за певними критеріями списку слів була і залишається предметом інтересу багатьох дослідників, серед яких можна виділити О. Туркевич, С. Бук, А. Залевську, П. Денисова, Ф. Бацевич, В. Перебийніс, Чжан Хуну (张红武), Юань Паньпань (袁攀攀), Го Шулунь (郭曙纶), Ян Сяохуей (杨晓惠) та ін. Усі вони звертали увагу передусім на важливість застосування статистичних методів при формуванні списків базової лексики. Усі останні дослідження словникового складу підручників китайської мови можна розділити на дві групи: перша група науковців комплексно досліджує два різних комплекти навчальних матеріалів, порівнює різні аспекти, такі як структуру, граматичні конструкції, теми текстів та словниковий склад тощо (Цао Маньвень (曹漫雯), Чжан Ніннін (张宁宁), Ван Цюаньлін (王泉玲), Чжен Луяо (郑路遥), Цзян Цзіїн (江子莹), Лі Сяолін (李小玲), Лю Ін (刘颖), Фен Цай (丰彩), Лю Хишань (刘诗涵), Чжоу Сяое (周晓晔)); друга група здійснює порівняльний аналіз двох різних підручників

в межах одного аспекту, наприклад, структури (Бай Ваньїн (白婉莹), Хуан Цзін (黄婧), Пен Мінь (彭敏), Ян Даньдань (杨丹丹), Ген Чжи (耿直) та інші. Однак відсутні дослідження та порівняння кількісного словникового складу трьох і більше комплексів підручників одного рівня та різних авторів.

Новизна. Це перша спроба у вітчизняній науці здійснити огляд китайських робіт з метою виявлення основних тенденцій дослідження базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу.

Мета нашої розвідки полягає в аналізі стану наукового опрацювання проблеми виокремлення базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу та встановлення відповідних критеріїв.

Виклад основного матеріалу. Базовим у нашому дослідженні є розуміння «педагогічного дискурсу» як систематичного процесу взаємодії мовців у межах педагогічної ситуації, де учасники спілкування використовують екстралінгвістичні, прагмалінгвістичні та лінгвістичні знакові системи [4]. Основою педагогічного дискурсу є навчальний текст. Педагогічний дискурс як одиниця мовленнєвого рівня за певних умов розгортається навколо статичного утворення з завершеною і усталеною формою – навчального тексту. Останній є одиницею мовного рівня, в межах якої найвиразніше проявляє свої функції слово як лексична одиниця мови.

Лексика – основний будівельний матеріал мови, з допомогою якого передається і сприймається змістове наповнення мови. З допомогою слів можна називати предмети та дії, описувати стан та явища. Слово є центральною функціонально-структурною одиницею мовної системи, всі інші мовні одиниці так чи інакше пов'язані зі словом. «Якщо вилучити лексику, – слушно зауважує російський лінгвіст В. Морковкін, – не залишиться нічого. Все у мові починається зі слів і закінчується словами, внаслідок чого оволодіння словниковим запасом мови є центральною проблемою навчання іноземної мови» [2, с. 94]. Справді, незнання лексики іншої мови унеможливує будь-який спосіб іншомовної комунікативної взаємодії, адже лексика – першооснова знань будь-якої мови. Тому цілеспрямоване, систематичне засвоєння знань про слово, вироблення умінь користуватися ним є надважливим аспектом опанування іноземною мовою.

З метою підвищення ефективності засвоєння лексики іноземної мови науковці укладають мінімізовані за певними принципами списки слів, що використовуються з різними навчальними цілями та на різних етапах навчання.

Як свідчать результати термінологічних досліджень О. Туркевич та С. Бук на позначення обмеженого за певними критеріями списку слів вживають такі терміни [1; 5]: мінімалізований словник, редукований словник, словник-мінімум, ядро лексикону, лексичний мінімум, лексична основа, універсальний базовий словник тощо.

Дослідниця С. Бук визначає терміни «мінімалізований словник» та «редукований словник» як синонімічні, адже вони мають найбільш широку семантику і означають «обмежений за певними критеріями список слів певної мови» [1, с. 36]. Близьким за значенням до цього поняття є «ядро лексикону» у психолінгвістиці (А. Залевська), «універсальний базовий словник» у глотохронології (М. Сводеш), «лексичний мінімум» у методичній літературі.

У сучасній науковій парадигмі лексичний мінімум зазвичай трактують як обсяг (мінімум, а водночас і максимум) лексичних одиниць, який повинен бути засвоєний [3, с. 145]: 1) за певний проміжок часу (наприклад, у віці до трьох років); 2) за навчальний період (наприклад, лексичний мінімум з англійської мови за шкільною програмою для складання ЗНО); 3) під час вивчення деяких курсів (наприклад, лексичний мінімум із латинської мови для філологічних факультетів); 4) на кожному рівні вивчення іноземної мови (наприклад, на початковому рівні); 5) за якоюсь темою (тематичний словник-мінімум); 6) у певній професійній сфері (словник для економістів); 7) на певному етапі вивчення нерідної мови.

При оволодінні другою мовою окрім поняття «лексичний мінімум» використовують синонімічне поняття «базова лексика» – це та частина лексики, яка «мала б якомога ширший комунікативний діапазон із використанням мінімальної кількості слів загального значення» [7, с. 234]. Великий внесок у дослідження базової лексики зробив американський лінгвіст М. Сводеш. Науковець уклав стандартний список базової лексики англійської мови із 100 слів, а також використовував його для різних лексико-статистичних досліджень [6, с. 3].

Суті нашої роботи, а саме – визначенню переліку базових слів, необхідного для засвоєння на початковому етапі вивчення китайської мови, найбільше відповідає терміносполука «базова лексика». Під нею ми пропонуємо розуміти основний словниковий запас, певний перелік слів, необхідний людині для спілкування на початковому етапі вивчення іноземної мови. Ми обстоюємо думку, що джерелом базової лексики на цьому етапі вивчення китайської мови є підручник, адже саме він є основою презентації навчального змісту і концентрованим втіленням ідей викладання, а також – основним інструментом навчання китайської мови. Якість викладання, зумовлюється серед іншого і якістю навчальних матеріалів. Тісні стосунки між викладачами та учнями, на кожному етапі «викладання» та «вивчення» китайської як іноземної мови, підтримуються завдяки підручнику. Крім того, підручник може стимулювати бажання учнів вивчати китайську мову.

Відбір лексики у підручниках китайської мови повинен здійснюватись ретельно, обґрунтовано, тому що від вибору словникового складу підручника залежить успіх навчальної діяльності.

Над проблемою створення списку базових слів для різних рівнів мовної компетенції, на який можна було б орієнтуватися у педагогічній практиці, науковці працюють вже тривалий час. Ця проблема почала активно обговорюватися західними науковцями в 20-30-х рр. ХХ ст. В межах цього напрямку досліджень, що одержав загальну назву Vocabulary Control Movement, існувало два основних підходи до відбору лексики – філософський і лінгвістичний.

Філософський підхід пов'язаний з ім'ям Ч. Огдена, який в 1930 році видав словник базової англійської лексики Dictionary of Basic English, що складався з 850 слів. Даний лексичний мінімум позиціонувався автором як зменшена модель мови, здатна замінити природну мову як засіб спілкування. Дослідник насамперед намагався виділити коло найбільш важливих ідей і понять, а потім підбирав для їх номінації основні, найпростіші англійські слова [8, с. 80].

Альтернативою Basic English став новий напрямок в методиці викладання англійської мови як іноземної – Reading Movement, що виник в США на початку 1930-х рр. Прихильники цього напрямку прагнули скласти базовий словник англійської мови (core vocabulary), що включає не концептуальні поняття, як лексичний мінімум Огдена, а відбираються на основі принципу частотності слова, необхідні для читання літератури іноземною мовою. Таким чином, позначилася зміна підходу в практиці складання лексичних мінімумів – від філософської концепції прихильників Basic English відбувся перехід до лінгвістичної концепції, яка з цього моменту стає основною.

Так, перший список так званої «базової лексики» англійської мови, відомий як General Service List of English Words, був опублікований М. Вестом в 1953 році в результаті тривалої роботи колективу фахівців протягом щонайменше двох десятиліть. Список містив приблизно 2 000 лексичних одиниць, вибраних в результаті аналізу частотності англійських слів у письмових текстах. Відмінною особливістю списку стала вказівка в процентному співвідношенні частоти вживання слова в кожному конкретному його значенні. Як з'ясувалося, володіння обмеженим обсягом базової лексики забезпечує досить високий відсоток розуміння текстів на відповідній мові [9, с. 50].

В останнє десятиліття кількість списків базової англійської лексики для навчальних цілей зростає вдвічі. Створення списків, зазвичай, ґрунтується на статистичному аналізі репрезентативних корпусів мови, до складу яких включені спеціалізовані тексти різних жанрів та стилів. При цьому по можливості враховуються як письмові, так і усні тексти. Тобто, сучасний підхід до формування списків базової лексики ґрунтується на статистичній обробці репрезентативного корпусу мови.

Матеріалом нашого дослідження є лексика найпопулярніших підручників китайської мови початкового рівня для іноземних студентів, а саме: «Новий практичний курс китайської мови» 《新实用汉语课本》 (далі НПККМ), «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» 《发展汉语初级综合》 (далі 《发展》), «Поглиблений курс китайської мови. Початковий рівень» 《博雅汉语初级》 (далі 《博雅》), «Курс китайської мови» (《汉语教程》) (далі 《汉语》). Вибір цієї лексики зумовлений необхідністю шляхом статистичного аналізу корпусу текстів підручників початкового рівня китайської мови для іноземців виділити базову, тобто спільну для чотирьох підручників, лексику, необхідну студенту для засвоєння на початковому етапі вивчення китайської мови як іноземної. Модель нашого трактування поняття «базова лексика» можна представити у вигляді схеми (еліпсами з абрєвіатурами НПККМ, 《发展》, 《博雅》, 《汉语》), що позначають масиви слів, вибраних відповідно із вказаних вище підручників):

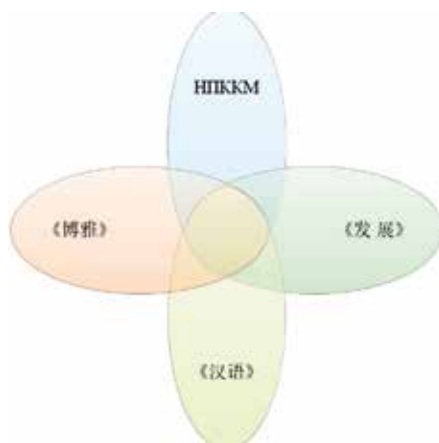

Рис. 1 Базова лексика початкового рівня китайської мови

Очевидним є той факт, що масиви слів, які використовуються в текстах різних підручників, повинні перетинатися. Центр схеми – це область інтегральної лексики, текстових лексичних універсалій, або, як ми розуміємо у нашому дослідженні – базової лексики.

У нашому дослідженні одиницею виділення базової лексики китайськомовного педагогічного дискурсу початкового рівня було 词-слово. У традиційній граматиці китайської мови визначено, що «词-слово являє собою певний сенс, має фіксовану фонетичну форму, воно є мінімальною одиницею, яка може вживатися самостійно» [11, с. 55]. Услід за відомим китайським лінгвістом Ху Юйшу, розуміємо 词-слово як базову структурну одиницю китайської мови, яка займає центральне місце в її лексичній системі.

Проаналізувавши китайські дослідження останніх років, можемо констатувати, що сучасні академічні дослідження лексики в підручниках китайської мови в основному включають такі аспекти, як: контроль кількості нових слів, визначення та позначення частиномовної належності нових слів, інтерпретація нових слів, частота повторень нових слів, частота повторень загальноновживаних слів, порівняння лексики підручників із словником «Найчастотніші слова сучасної китайської мови» (《现代汉语常用词词频字典》) тощо.

Так, Ян Цзичжоу (杨寄洲) опублікував працю «Кілька проблем при написанні китайських підручників початкового рівня», де висловив власні погляди на те, який китайський підручник можна вважати ефективним. Дослідник вважає, що таким підручником є той, у якому є висока частота повторень загальноновживаних слів та у якому чітко встановлена кількість нових слів у кожному уроці [10, с. 53].

З допомогою корпусних та статистичних методів досліджує слова, що використовуються в китайських підручниках загальноосвітніх шкіл Шанхаю, китайський дослідник Чжан Хуну (张红武) [11, с. 23]. Науковець встановив: 1) майже три чверті слів, використаних у підручниках, належать до загальноновживаної лексики, а одна чверть є не загальноновживаними словами; 2) із переліку найчастотніших слів китайської мови 97.23% з'являються в підручниках; 3) чим більший обсяг корпусу, тим менша частка низькочастотних слів. Схоже дослідження здійснив Юань Паньпань (袁攀攀). Науковець проаналізував лексику підручників усіх рівнів комплексу «Новий практичний курс китайської мови» (《新实用汉语课本》) та виявив, що частка загальноновживаних слів у першому томі «Нового практичного курсу китайської мови» становить 84%. У другому томі частка слів початкового рівня (甲级词) і другого рівня (乙级词) становить 72%. Кількість загальноновживаних слів у третьому томі становить 59% та 55% у четвертому томі. Таким чином, значна кількість загальноновживаних слів у підручнику припадає саме на початковий рівень та зменшується із кожним наступним рівнем. На думку дослідника, авторам

підручників потрібно приділяти більше уваги важливості викладання лексики, посилити дослідження словникового складу підручників і вдосконалити систематичність та наукову обґрунтованість вибору слів у підручниках з китайської мови.

Китайські лінгвісти Го Шулунь (郭曙纶) та Ян Сяохуей (杨晓惠) у своїх наукових дослідженнях порівнюють статистичні дані окремо китайських слів (词次数) та ієрогліфів (字次数). Перш за все, дослідники оцифрували всі тексти трьох підручників, автоматично розділили на слова та позначили частини мови. Наступним кроком став статистичний аналіз кожного підручника окремо для отримання даних про слова 词, а потім даних про ієрогліфи 字. Науковці порівняли отримані статистичні дані трьох підручників для того, щоб визначити, який відсоток лексики є спільним для усіх трьох підручників. Наступним кроком стало порівняння статистичних даних трьох підручників із таблицею загальнонавчаних слів (《词汇大纲》), списками слів для підготовки до міжнародного екзамену на визначення рівня китайської мови HSK та зі списком 3500 найчастотніших слів китайської мови. Завдяки статистичним порівнянням та аналізу слів, що використовуються у трьох комплектах підручників, науковці виявили, що спільними для усіх підручників було лиш 40% слів [12, с. 298].

В іншому дослідженні лінгвісти Го Шулунь (郭曙纶) та Лі Юйчжун (李愚中) здійснили ретельний аналіз підручників з китайської мови для початкових класів шляхом порівняння статистичних даних про частоту та розподіл ієрогліфів, що використовуються у корпусі текстів восьми різних підручниках китайської мови для початкової школи. Спеціально науковцями аналізуються відмінності частоти та розподілу вживання китайських ієрогліфів, щоб з'ясувати, які слова є високочастотними, але з низьким розподілом, а які слова, навпаки, достатньо поширені, але не часто використовуються. В результаті статистичного аналізу було виявлено, що спільними для усіх восьми підручників є тільки 52.65% лексики [13, с. 240].

Кан Яньхун (康艳红) і Дун Мін (董明) наголошують на важливості частоти повторень слів у китайських підручниках і забезпеченні певного рівня повторення слів у межах підручника [14, с. 96].

Китайська дослідниця Чу Ці (褚琦) порівнює лексику двох комплектів підручників китайської мови початкового рівня «Новий практичний курс китайської мови» 《新实用汉语课本》, «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» 《发展汉语初级综合》 [15]. Наведемо лише кілька висновків, важливих для нашого дослідження.

Міністерство освіти та Державна мовна комісія у 2010 році опублікували документ, що стандартизує лексику, яку використовують у процесі написання навчальних підручників китайської мови – «Градація китайської лексики у викладанні китайської мови як іноземної» (《汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分》) [16]. У цьому стандарті китайська лексика, на основі статистичних даних, розділена на три рівні – слова першого рівня, слова другого рівня, слова третього рівня та додаток до слів третього рівня, уся лексика є загальнонавчаною лексикою сучасної китайської мови.

Дослідниця Чу Ці (褚琦) у своїй роботі здійснила статистичний аналіз лексики комплектів підручників китайської мови початкового рівня «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» та «Новий практичний курс китайської мови» та порівняла з «Градацією китайської лексики у викладанні китайської мови як іноземної». Чу Ці (褚琦) дійшла висновку, що в обох комплектах підручників китайської мови початкового рівня лексика першого рівня становить найбільшу частку, лексика другого рівня – лише незначну частину загальної лексики, а лексика третього рівня – найменшу. За допомогою статистики дослідниця виявила, що кількісні дані лексики підручників «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» та «Новий практичний курс китайської мови» відрізняються. Загальний словниковий склад становить – 1569 та 1161 відповідно. Крім того, шляхом порівняння загальної кількості слів в кожному томі двох комплектів підручників загальна кількість слів у першому томі становить 867 та 486, а загальна кількість слів у другому томі – 702 та 675 відповідно. Середній словниковий запас кожного уроку двох томів підручника «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» становить 29 слів, тоді як середній словниковий запас двох томів підручника «Новий практичний курс китайської мови» становить 45. У середньому кількість нових слів на урок у підручнику «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень» менша, ніж у підручнику «Новий практичний курс китайської мови». Це пов'язано з тим, що кількість уроків у підручнику «Новий практичний курс китайської мови» становить майже половину від уроків підручника «Розвиваюча китайська мова. Комплексний курс. Початковий рівень».

Лексика усіх рівнів підручника «Новий практичний курс китайської мови» 《新实用汉语课本》 стала об'єктом дослідження Сунь Яня (孙彦) [17, с. 103]. Науковець стверджує, що згідно з статистичними даними, середня кількість повторень всіх нових слів у чотирьох підручниках становить 30,81. З першого по четвертий том повторення нових слів у кожному наступному томі зменшується. Це тому, що перший том призначений для студентів, які лише починають вивчати китайською мовою, і слова, які вони вивчають, – це найосновніші односкладні слова, що володіють сильними словотворчими здатностями, тому частота повторень природно висока в наступних текстах та вправах.

Слова, що мають найвищий коефіцієнт повторення в підручниках, повинні бути тими, що найчастіше використовуються у щоденному спілкуванні. Наприклад, Сунь Янь виокремлює 10 слів із найвищим рівнем повторень у першому та другому томах: 我、你、是、不、他、学、的、们、有、语, а також у третьому томі: 了、家、着、为、可、地、花、最、喜、对. Усі ці слова – односкладні слова, які зазвичай використовуються у спілкуванні та мають сильну словотворчу здатність. Дотримання їх високого рівня повторення відповідає практичному принципу складання підручників. Сунь Янь підрахував слова з нульовим повторенням у підручнику. На ці слова припадає близько 8,33% від загальної кількості нових слів, які переважно є власними назвами, ідіомами та деякими загальноприйнятими приказками, такими як 民国、宁静致远、优生优育、萝卜青菜各有所爱 тощо. У цій категорії також трапляються й інші поширені слова, зокрема 面包、机场、决定、凉快, які є словами класу А (甲级词) у навчальній програмі (教学大纲) – їх слід повторювати частіше.

Висновки і перспективи використання результатів дослідження.

Абсолютна більшість китайських дослідників, аналізуючи словниковий склад підручників китайської мови, використовує критерій частотності та функціональної широти, що знаходить втілення у порівнянні частотних словників. Аналіз численних напрацювань з проблематики лексики китайськомовного педагогічного дискурсу свідчить про те, що увагу дослідників ще не було спрямовано на укладання корпусу та порівняння комплексу найпопулярніших навчальних матеріалів з китайської мови початкового рівня з метою виокремлення базової лексики. Аналітичний огляд теоретичного матеріалу дозволив розділити усі останні дослідження словникового складу підручників китайської мови на дві групи: науковців, котрі комплексно досліджують два комплекти навчальних матеріалів різних авторів та одного рівня, порівнюють такі аспекти, як

структуру, граматичні конструкції, теми текстів та словниковий склад тощо; друга група науковців здійснює порівняльний аналіз двох підручників різних авторів та одного рівня в межах лише одного аспекту, наприклад, структури. Однак відсутні дослідження проблеми кількісного словникового складу трьох і більше комплектів підручників одного рівня та різних авторів, що і окреслює перспективу подальших досліджень.

Література:

1. Бук С. Н. Лексична основа української мови як компресована мовна модель. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2004. Львів: В-во ЛНУ імені Івана Франка. № 34. С. 289–293.
2. Морковкин В. В. Тематический список русских слов (1177 слов). Лексические минимумы русского языка / под ред П. Н. Денисова. М.: МГУ, 1972. С. 93–107.
3. Самусенко О. М. Лексичні мінімуми з української мови як іноземної: основні підходи до укладання. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2018. №2. С. 144–150.
4. Ситник І. В. Дискурс в сучасній лінгвістиці. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2020. № 33. С. 156–160.
5. Туркевич О. В. Методика викладання української мови як іноземної: розвиток науки і становлення терміна. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2009. № 4. С. 137–144.
6. Grant Anthony. Swadesh's life and place in linguistics. *Quantitative Approaches to Linguistic Diversity*. 2010. PP. 1–6.
7. McCarthy Michael. "What constitutes a basic vocabulary for spoken communication?". *English Language and Literature*. 1999. PP. 233–249.
8. Ogden C. Basic English. A general introduction with rules and grammar. 6-th edition. London, Kegan Paul, Trench, Trubner and Co., Ltd, 1937. 95 p.
9. Ogden C. K., Richards I. A. The Meaning of "Meaning". London, 1923. pp. 45-55.
10. 杨寄洲. 编写初级汉语教材的几个问题. 北京. 语言教学与研究, 2003. № 4. 页. 52–57.
11. 张红武. 基于语料库的上海市初中语文教材语言统计与分析. 上海师范大学, 2007. 62页
12. 郭曙伦, 李愚中. 小学语文教材用字频次与分布的对比分析. 上海交通大学国际教育学院. 第七届全国语言文字应用 学术研讨会论文集, 2015. 页. 297–302.
13. 郭曙伦, 杨晓惠. 三套对外汉语高级教材课文字词的对比统计与分析. 上海交通大学国际教育学院, 2016. 页. 239–248.
14. 康艳红, 董明. 初级对外汉语教材的词汇重现率研究. 北京师范大学. 第4期语言文字应用, 2005. 页. 94–99.
15. 褚琦. 对外汉语初级综合教材《发展汉语》与《新实用汉语课本》比较研究. 吉林大学, 2016. 47页.
16. 中华人民共和国教育部国家语言文字工作委员会. 汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分, 2010. 151页.
17. 孙彦. 对《新实用汉语课本》初级部分词汇处理情况的考察与分析. 语言应用研究. 上海外语教育出版社, 2009. 页. 102–104.